

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยแนวทางการนำสืบพยานหลักฐานและ
การสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ
พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับแนวทางการนำสืบพยานหลักฐานและการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓/๓ และมาตรา ๑๒๐/๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา จึงออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยแนวทางการนำสืบพยานหลักฐานและการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง และหมายความรวมถึง ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลชั้นต้น แล้วแต่กรณี

“เจ้าพนักงานศาล” หมายความว่า ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้านกฎหมายระดับชำนาญการขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมาย หรือเป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา ในกรณีที่ไม่มีข้าราชการศาลยุติธรรมดังกล่าว ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลอาจมอบหมายให้ข้าราชการศาลยุติธรรมคนหนึ่งไปทำหน้าที่เจ้าพนักงานศาลก็ได้

ข้อ ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามข้อกำหนดนี้

หมวด ๑

การแต่งตั้งเจ้าพนักงานศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นให้ทำการสืบพยานหลักฐานนอกศาล

ข้อ ๕ ในกรณีที่ศาลแต่งตั้งเจ้าพนักงานศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นให้ทำการสืบพยานหลักฐานนอกศาลตามมาตรา ๑๐๓/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การสืบพยานบุคคล ให้เจ้าพนักงานศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นจัดทำบันทึกคำเบิกความของพยาน และอ่านให้พยานฟังและให้พยานลงลายมือชื่อไว้ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙ และ ๕๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เว้นแต่การบันทึกคำเบิกความนั้นเป็นการบันทึกลงในวัสดุซึ่งสามารถถ่ายทอดออกเป็นเสียง หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่อง

(๒) การสืบพยานหลักฐานอื่น ให้เจ้าพนักงานศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นจัดทำบันทึกการตรวจสอบพยานหลักฐานดังกล่าวไว้โดยละเอียด และอ่านให้คู่ความฟัง เว้นแต่การจัดทำบันทึกการตรวจสอบพยานหลักฐานนั้นเป็นการบันทึกลงในวัสดุซึ่งสามารถถ่ายทอดออกเป็นภาพ เสียง หรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่อง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานอื่นได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจมอบให้เจ้าพนักงานศาลคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานดังกล่าวด้วยก็ได้

ให้เจ้าพนักงานศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นจัดทำรายงานการดำเนินการเสนอต่อศาล โดยให้คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องลงลายมือชื่อไว้ด้วย หากไม่อาจดำเนินการได้ ให้บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้

หมวด ๒

การสืบพยานหลักฐานตามวิธีการที่คู่ความตกลงกัน

ข้อ ๖ ในกรณีที่ศาลอนุญาตให้สืบพยานหลักฐานตามวิธีการที่คู่ความตกลงกันตามมาตรา ๑๐๓/๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ถ้าจะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งมิได้กระทำต่อหน้าศาล ศาลอาจมอบให้เจ้าพนักงานศาลคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ดูแล ตรวจสอบ บันทึกการตรวจสอบ และรายงานให้ศาลทราบก็ได้

การจัดทำบันทึกและรายงานของเจ้าพนักงานศาลตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ

ข้อ ๗ ในคดีที่ต้องสืบพยานหลักฐาน เมื่อถึงวันนัดพร้อมคู่ความทุกฝ่ายหรือนัดชี้สองสถานในการประชุมคดี ศาลอาจสอบถามคู่ความที่มาศาลด้วยว่ามีพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลหรือไม่ หากมีและคู่ความฝ่ายที่อ้างพยานร้องขอให้ศาลทำการสืบพยานนั้นโดยระบบการประชุมทางจอภาพ โดยให้เหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถนำพยานมาเบิกความที่ศาลนั้นได้ ถ้าศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและการสืบพยานไม่ยุ่งยากจนเกินไปโดยคำนึงถึงเอกสารรวมทั้งวัตถุพยานที่เกี่ยวข้อง และสถานที่ที่จะให้พยานไปเบิกความโดยระบบการประชุมทางจอภาพได้จัดวางระบบรองรับไว้แล้ว ศาลจะอนุญาตให้สืบพยานบุคคลใดที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพก็ได้ โดยกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่จะให้พยานไปเบิกความให้ชัดเจน

การสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลในกรณีอื่นโดยระบบการประชุมทางจอภาพ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้สืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพตามข้อ ๗ ให้ศาลพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายเบื้องต้น รวมทั้งค่าพาหนะและค่าป่วยการพยานตลอดจนค่าใช้จ่ายของสักขีพยาน และมีคำสั่งให้คู่ความฝ่ายที่ร้องขอวางเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หากคู่ความฝ่ายนั้นไม่ปฏิบัติตามก็ให้ศาลมีคำสั่งงดการสืบพยานดังกล่าวและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามที่ศาลเห็นสมควร